

Kauljärvi Laitilassa oli viljelysalueiden keskelle jäänyt soistunut kuivattu järvi, jossa viljely ei onnistunut eivätkä siellä eläimetkään viihtyneet. Nyt metsästysseuran ja maanomistajien yhteistyöllä kosteikoksi kunnostettu järvi kuhisee elämää ja tuo virkistystä asukkaille. Vedenkorkeuden säätelyllä on päästy eroon tulvista.

Noin 13 hehtaarin suuruinen Kauljärvi kerää vetensä 500-600 hehtaarin valuma-alueelta. Se oli vielä muutama vuosi sitten riesa, joka tulvi keväisin pelloille ja katkaisi lähitiet. Epäonnistuneitten kuivausyritysten jälkeen soistunut järvi kasvoi kituvaa koivikkoa ja pusikkoa.

- Mietimme, mitä järven kanssa voi tehdä, kun sillä ei ole mitään merkitystä. Vuonna 2008 Metsästäjä-lehdessä oli juttu, että kosteikkojen kunnostukseen voisi saada avustusta. Otin yhteyttä Varsinais-Suomen riistasuunnittelijaan Jörgen Hermanssoniin, ja siitä asia lähti liikkeelle, kertoo hankkeen päävetäjä ja Kauljärven maanomistaja Kari Laaksonen.

Lokakuussa 2008 pidettiin kokous, joka aloitti keskustelun joen ja kosteikon tulevai-

Kauljärvi on nyt luontokohde, tulvien estäjä ja valumavesien puhdistaja, esittelee hankevetäjä Kari Laaksonen.

suudesta. ELY-keskukselta haettavan kosteikkoavustuksen saamiseksi hakijan on oltava metsästysseura tai rekisteröity yhdistys.

Kosteikkohankkeen hakijaksi valikoitui metsästysseura Laitilan Kaiku ry. Metsästysseuralla on hyvä verkosto alueellaan, sillä siihen kuuluu noin 180 aktiivimetsästäjää ja muutamia kymmeniä maanomistajia.

- Hakijana olisi voinut olla vaikka Martat, mutta koska kosteikkoasia liittyy metsästyseen, Kaiku oli luonteva yhdistys hakemaan hanketta, Laaksonen toteaa.

Sitoutumista tulevaisuuteen

Nelijäseninen ohjausryhmä ryhtyi valmistelemaan asiaa metsästysseuran hallitukselle. Tammikuun lopussa 2010 seura antoi yksimielisesti hyväksyntänsä sille, että Kaiku lähtee hakemaan kosteikkoavustusta.

Mikään läpihuutojuttu hankkeeseen sitoutuminen ei kuitenkaan ollut. Seuraa mietitytti valtava talkootyö, joka sitoo myös tulevia metsästäjiä hoitotoimiin. Kerran rakennettu kosteikko ei säily ilman raivausta ja muuta ylläpitoa. Jatkuvuuden turvaamiseksi tarvitaan myös vuosittaista raportointia kosteikon tilasta ja tehdyistä töistä. Suurin kompastuskivi oli kuitenkin hankkeen 140 000 euron suuruinen takaussumma, jonka muutamat metsästäjät omakohtaisesti takasivat sen jälkeen kun kaupunki oli kieltäytynyt.

- Paikallisen metsästysseuran pyöritettäväksi hanke oli iso. Suurin kuluerä oli kaivinko-

Lintujen lisäksi kosteikolla viihtyvät kauriit, hirvet ja piisami, joka on rakentanut luolastoaan jokipenkereeseen.

ne, joka kaivoi joen järven ympäri ensimmäisen kerran kahdessa viikossa. Seuraava märkä kesä huilattiin ja taas viime kesänä kaivettiin. Talvella ei kannata kaivaa, sillä padot saadaan tiiviiksi kesällä, Laaksonen kertoo.

Kaivuutyöhön valittiin Lappi TL:stä kaivinkoneliike Koskinen. Kaivinkoneurakoitsijan hyvä ammattitaito on erittäin tärkeää, sillä se mahdollisti pysymisen EU-hankkeen edellyttämässä budjetissa. Hankkeen budjetti toteutui hyvin, sillä toteutuksen jälkeen jäi 200 euroa rahaa.

Tarvittiin kuitenkin monta Turun reissua kolmen vuoden aikana, ennen kuin kaikki paerit saatiin kuntoon.

Laaksonen huomasi, että yksi mies ei riitä vaan tarvitaan tietokonemies, sihteeri ja roimasti talkoohenkeä, sillä porukka tahtoo pienentyä alkuinnostuksen jälkeen. Sydän on oltava mukana ja päätös siitä, että periksi ei anneta.

Sitoutumisen lisäksi tarvitaan jatkuvaa avointa viestintää. Alueen asukaille kerrottiin suunnitelmista alusta alkaen ja Varsinais-Suomen ELY-keskukseen tieto vietiin heti ideavaiheessa. Anni Karhunen Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta olikin tyytyväinen tiedonkulkuun ja yksimielisyyteen. Yksikin valitus tekee sen, että hanke ei etene.

Järvi ympäristöään ylempänä

Kauljärvi täytti kaikki vaatimukset ei-tuotannolliselle investoinnille. Sen omistajuudessa oli käynyt myös tuuri, sillä järvi oli aikoinaan lohkottu 8 osakkaalle, joiden tarkoituksena oli viljellä alueella sokerijuurikasta. Nyt saatettiin tehdä yhdessä päätöksiä kosteikon rakentamisesta. Maanomistajat

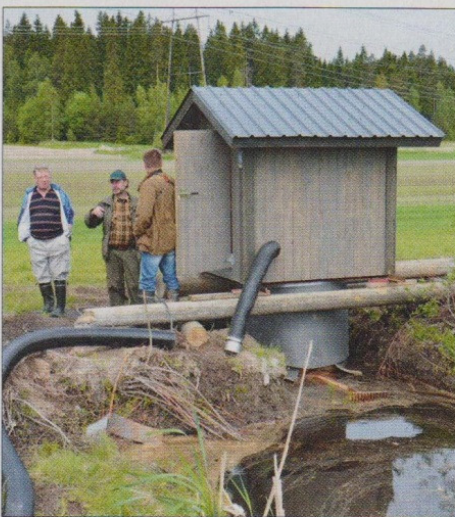
Tapio Kuusisto kertoo, että kosteikkoasiantuntijoilta on saanut rakentamiseen maalaisjärveen sopivia neuvoja.

tekivät vuokrasopimuksen alueesta 15 vuodeksi.

Kosteikkosuunnittelija Mikko Alhainen riistakeskuksesta teki Kauljärvelle suunnitelman ja kustannuslaskelman ja ELY-keskuksesta tuli myönteinen päätös lopulliseen hakemukseen huhtikuussa 2011.

Töihin päästiin ripeästi. Ensin oli tehtävä koneellisesti pensaikon raivaus, joka tulvavaaran vuoksi oli aloitettu jo maaliskuussa. Kaivuutytöt aloitettiin heinä-elokuussa ja niiden tueksi saatiin ELYstä hydrologista asiantuntija-apua.

Kauljärven vedensäätely perustuu siihen, että järvi sijaitsee ympäristöään ylempänä. Kiinni olevat padot pitävät veden järven ja munkkikaivoilla vesi ohjataan kiertämään oikeaa reittiä. Sateella 100 millimetrin syöttöputkilla otetaan kauempaa tulevaa sisääntulovettä järveen. Kuivana aikana vesi ohjataan

Metsästysseura Laitilan Kaiku tekee kosteikkotyötä luonnon monimuotoisuuden vuoksi, riistan saamiseksi työhön ei ole lähdetty. Pumpuhuone on vielä rakenteilla.

järven ympärillä oleviin kuivatusojoihin. Raken-teilla on pumpppu, jolla voidaan pumpata lisää vettä järveen koko kesän. Näin järven säilyy paras mahdollinen vedenkorkeus vesilintuja ja vesiensuojelua ajatellen.

Hyötyä eri vuodenaikoina

Kosteikosta on monenlaista iloa ja hyötyä. Pel-loilta valuvat ravinteet ja kiintoaineet jäävät kiinni kosteikon maaperään, peltojen viljeltävyys säilyy eikä tulvavesi enää nouse tielle. Järvellä nähdään nyt monta kymmentä vesilintu- ja kahlaajalajia. Jatkokehittelyssä ovat lintutorni ja kahlaajille sopiva lieteranta, jonka syntymisessä karja voitaisiin ottaa avuksi. Talvella joella voi kiertää luistinrata.

- Kosteikon kehittyminen on vielä kesken, mutta pinta-alan nähdessä täällä on jo paljon sorsia ja tämä on levähdyspaikka myös kahlaajille, tyytyväinen kosteikkosuunnittelija Mikko Alhainen havainnoi.

- Järvessä ei ollut yhtään mitään vielä kaksi vuotta sitten, ja nyt täällä on jo tällaisia määriä lintuja. Vuosien työ ei ole turhaan tehty, ja tästä tämä vain paranee, Laaksonen ihailee.

Kymmeniä sorsalintuja viihtoo taivaalla, mutta Kauljärven kosteikolla ei ole vielä lainkaan metsästetty. Jos siellä joskus metsästetään, se tullaan tekemään hyvin rajoitetusti.

- Nykymetsästäjille saaliinhimo ei ole niin tärkeä, vaan tärkeämpää on järven monimuotoisuus ja alueelle koituvat hyvät asiat. Yhteistyöllä on päästy hyviin tuloksiin ja meillä on ollut vain voitettavaa, Laaksonen sanoo.

Ohjausryhmän jäsen ja hankevetäjä Tapio Kuusisto kertoo asuneensa Kauljärven rannalla 70 vuotta. Sinä aikana järvi on kokenut monta muutosta. Kuusistosta on mukava nähdä järvi nyt tällaisessa käytössä. Kuivattuja järviä on Suomessa 3000-4000, joten mahdollisuuksia muutokseen on monessa paikassa. ■

